

TIHANA RUBIĆ - MARIJETA RAJKOVIĆ IVETA

ETNOGRAFSKA ZBIRKA GRADSKOGA MUZEJA SENJ

Tihana Rubić – Marijeta Rajković Iveta
Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju
Ivana Lučića 3
HR10 000 Zagreb
trubic@ffzg.hr
mrajkovi@ffzg.hr

UDK: 069(497.5 Senj)
39:069](497.5 Senj)
Izlaganje sa znanstvenog skupa
Ur.: 2013-12-10

U radu se prikazuju sve faze pripreme i postavljanja etnografske zbirke Gradskog muzeja Senj, u kojima su kao suradnice etnologinje sudjelovale i autorice teksta. Opisuje se inventarizacija etnoloških predmeta, njihova prezentacija, odabir reprezentativnih predmeta, izrade legendi za izložbu te osmišljavanje i postavljanje stalnog muzejskog postava 2005. godine, kao i suradnje na izložbi tih predmeta u Subotici 2007. godine. U radu se posebno ističe važna uloga u prikupljanju i dokumentiranju etnografskih predmeta, koju je za svojeg života i rada u Muzeju, imao prof. Ante Glavičić.

Ključne riječi: Gradski muzej Senj, Etnografska zbirka Bunjevaca, inventarizacija, Gradski muzej Subotica

Uvod

U radu predstavljamo Etnografsku zbirku Bunjevaca Gradskog muzeja Senj. U realizaciji Zbirke sudjelovale smo u raznim fazama kao suradnice (etnologinje), odnosno, kao dio stručnoga muzejskog tima, od inventarizacije etnoloških predmeta do odabira reprezentativnih predmeta za muzejski postav.

U ovom kraćem prikazu osvrnut ćemo se na tijek uređenja Zbirke te na sam postupak inventarizacije u kojemu smo intenzivno sudjelovale. Sveobuhvatan i širi opis ove etnografske zbirke, njezina nastajanja, preuređenja i njezina koncepta, donijela je već ranije prof. Blaženka Ljubović, ravnateljica Muzeja, u tekstu objavljenom 2009. godine u drugom svesku monografije *Živjeti na Krivom Putu*, pod naslovom *Etnografska zbirka o primorskim Bunjevcima u Gradskome muzeju Senj*.¹ U više navrata koristit ćemo se njezinim radom kao osnovom za ovaj naš prilog, a kroz rad ćemo se naročito osvrnuti na važan doprinos koji je za nastajanje ove etnografske zbirke imao prof. Ante Glavičić, ravnatelj Muzeja, koji je s iznimnom pažnjom i znanstvenostručnom predanošću sustavno prikupljao etnografske predmete koji danas čine Zbirku. Tekst smo i posvetile prof. Glavičiću, predstavivši prethodno posao inventarizacije i u okviru izlaganja na znanstvenom skupu organiziranom 2013. godine u Senju, u znak sjećanja na život i djelo prof. Glavičića.

Prof. Ante Glavičić i etnografski predmeti

U Gradskom muzeju Senj danas je više muzejskih zbirki. Pored etnografske zbirke Bunjevaca o kojoj pišemo u ovom prikazu, tu su i: arheološka i hidroarheološka, kulturno-povijesna, numizmatička, prirodoslovna zbirka Velebita, umjetnička, zbirka arhivalija, zbirka fotografija, razglednica i dopisnica, zbirka kamenih spomenika za razdoblja srednjeg i novoga vijeka, zbirka oružja i vojne opreme.²

Zbirku čine etnografski predmeti s ruralnog područja senjskoga zaleđa koje je koristilo bunjevačko stanovništvo od kraja 19. stoljeća do sedamdesetih godina 20. stoljeća kada je stanovništvo masovno iseljavalo prema gradovima.³ Zbirka je formirana šezdesetih godina 20. stoljeća i kontinuirano je jedna od bogatijih zbirki Muzeja. Muzej danas čini oko 10000 predmeta, a Etnografska zbirka jednu desetinu tih predmeta (1031 predmet). Zbirka dočarava svakodnevni život Bunjevaca, bilo da se radi o gospodarskim djelatnostima ili kulturi stanovanja, s težištem na prikazu materijalne kulture. To su: posude, namještaj, drvodjeljski pribor, tkalački i poljoprivredni alat itd. Velik dio izloženih predmeta je u okolnim selima bio u uporabi do polovice 20. stoljeća. Po broju predmeta posebno se ističe zbirka alata senjskog bačvara Melkiora Cikovića, iz polovice 19. stoljeća. Etnografski postav koncipiran je "situacijski", s grupama određenih, pripadajućih predmeta: spavaća soba,

¹ B. LJUBOVIĆ, 2009, 295-311.

² B. LJUBOVIĆ, 2009, 295.

³ Usp. M. RAJKOVIĆ, 2004, 261-286.

otvoreno ognjište i kuhinja, kovačija te bačvarska radionica, sve to pokazuje bogatstvo nasljeđa koje je sačuvano u okviru Muzeja na temu ruralne tradicijske svakodnevice senjske okolice. Stalnim etnografskim postavom posjetitelje Muzeja se nastoji upoznati s primorskim ogrankom Bunjevaca, s povijesnim razlozima disperziranosti tri bunjevačka ogranka, s podrijetlom bunjevačkog imena, jezika, odnosno s ikavsko-novoštokavskim dijalektom, tradicijskim gospodarstvom, oblicima specifičnog transporta po nerijetko teško pristupačnim velebitskim selima i ljetnim stanovima, s vodoopskrbom koja je imala važnu ulogu u planinskim selima gdje je nedostatak vode nerijetko svakodnevni problem, s odijevanjem i tekstilnim rukotvorstvom, s tradicijskom prehranom, zatim pojedinim zanatima (primjerice, kovačkim) te prikazati unutrašnjost bunjevačke tradicijske kuće.

Predmete koji čine Zbirku većim je dijelom prikupio prof. Ante Glavičić. Zbirka u tom smislu pokazuje izniman senzibilitet koji je prof. Glavičić imao za te predmete, sustavno ih prikupljajući i dokumentirajući od šezdesetih godina 20. stoljeća. Tijekom svojega radnog vijeka u Gradskom muzeju Senj, prof. Glavičić, dugogodišnji ravnatelj Muzeja, kao tada jedini kustos Muzeja, po formalnom obrazovanju arheolog i povjesničar, obavljao je u Muzeju i poslove etnologa. Kao zaljubljenik u prirodu, tradicijsku kulturu i terenski rad, sustavno je "po terenu" prikupljao materijalne predmete tradicijske kulture ruralnoga senjskog zaleđa, točnije, primorske padine Velike Kapele i Velebita.

Da je posao koji je prof. Glavičić sustavno i predano obavljao, današnjem etnologu iznimno važan, svjedoči činjenica da su upravo sedamdesete godine 20. stoljeća bile prijelomne na ovom geografsko-kulturnom području uslijed golemih i naglih modernizacijskih promjena u svakodnevnom životu tamošnjih ljudi: urbanizacije, deruralizacije, industrijalizacije i deagrarizacije.⁴

Svjestan nedostatka sustavnih etnoloških istraživanja, a kao dobar organizator i stručnjak, iznimno otvoren prema interdisciplinarnosti, tj. povezivanju stručnjaka raznih znanstvenih i stručnih provenijencija, tijekom 1998. godine se prof. Glavičić za suradnju obratio prof. dr. sc. Milani Černelić s Odsjeka za etnologiju⁵ Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Taj je poziv profesoricu bio upućen od Senjskoga muzejskog društva, kao stručnjakinji i dugogodišnjoj istraživačici tradicijskog života među raznim bunjevačkim ograncima, a i s iskustvom pojedinačnih istraživanja zadružnog života na širem

⁴ Usp. M. RAJKOVIĆ, 2004; B. LJUBOVIĆ, 2008; T. RUBIĆ, 2008.

⁵ Godine 2004. Odsjek za etnologiju preimenovan je u Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, naziv koji ima i danas.

području Primorja i Like, od osamdesetih godina 20. stoljeća. Suradnja je bila zamišljena radi provedbe daljnjih i sveobuhvatnijih istraživanja i rada na zaštiti baštine bunjevačke zajednice na području Primorja i Like; ta je suradnja započela tih godina i nastavila se sve do smrti prof. Glavičića 2003. godine. Iste te godine, kada na mjesto ravnateljice Muzeja dolazi prof. Blaženka Ljubović, diplomirana arheologinja i povjesničarka, također rodom Bunjevka Krivopućanka, ta se suradnja kojoj je temelj i početni konstruktivan impuls zacrtao prof. Glavičić, konstruktivno nastavila kroz čitavo iduće desetljeće. Naime, od prvih godina svojega rada u Muzeju prof. Ljubović nastavlja, a u nedostatku zaposlenog etnologa u Muzeju, nastavila je suradnju s etnologima. Dotadašnji postav Gradskoga muzeja Senj, točnije, njezin etnografski dio, s obzirom na niz desetljeća njegova trajanja, vodio je za novim konceptom. Uz odobrenje Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Muzejskog dokumentacijskog centra, kao i uz njihovo sufinanciranje, započeo je projekt obnove i dokumentiranja postojeće muzejske etnografske građe u Muzeju kao i oblikovanja novog stalnog etnografskog postava Muzeja, koji je naposljetku otvoren 2005. godine.

Inventarizacija Zbirke

Otvorenju je prethodila inventarizacija. Etnografska zbirka stručno je obrađivana i dokumentirana od 2001. do 2004. godine.⁶ S obzirom na to da je dokumentiranje predmeta jedan od važnih poslova unutar Muzeja, inventarizacija je bila preduvjet za postavljanje novoga stalnog postava etnografske zbirke.⁷ Inventarizacija je *postupak evidentiranja i primarne obrade muzejskog predmeta na temelju njegovih fizičkih karakteristika čitljivih iz samog predmeta te podataka prikupljenih posrednim putem, koji jednoznačno određuju predmet u muzejskom fondusu. Inventarizacija se sastoji od dodjeljivanja inventarne oznake predmetu i upisivanja osnovnih podataka u inventarnu knjigu.*⁸ Ona je u mnogim važnim dokumentima kojima se određuje kulturna politika i imperativ i prioritet muzejske djelatnosti aktivnosti.⁹

Uz kontinuiranu suradnju i nadzor ravnateljice Muzeja, prof. Blaženke Ljubović i prof. Darka Nekića, ondašnjeg muzejskog kustosa, kao i Melanije Prpić, tajnice Muzeja, djelatnika Etnografskog muzeja Pazin, matičnog muzeja

⁶ Usp. Ibid., 298.

⁷ Vidi Članak 7. Zakona o muzejima, pročišćeni tekst Zakona, NN 142/98, 65/09.

⁸ Iz Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02).

⁹ Iz Strateškog plana Ministarstva kulture Republike Hrvatske 2011. – 2013.

Sl. 1. Inventarizacija etnografske bunjevačke zbirke
(foto: Tihana Rubić, studeni 2003.)

Gradskom muzeju Senj za područje etnologije (etnologinja i kustosica Tanja Kocković) i riječkog Konzervatorskog zavoda (etnologinja i konzervatorica Ivana Šarić Žic), na tom su poslu bili angažirani i studenti etnologije i kulturne antropologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. To su mahom bile studentice završnih godina studija etnologije i kulturne antropologije, ili već diplomirane etnologinje i kulturne antropologinje te uglavnom sudionice etnoloških i kulturnoantropoloških istraživanja na području senjskoga zaleđa, na primorskoj strani Velike Kapele i Velebita.¹⁰ Etnološka istraživanja provodila su se kroz znanstvene projekte pod vodstvom prof. dr. sc. Milane Černelić s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Saznanja koja su korištena za potrebe inventarizacije dobila su se uglavnom tijekom znanstvenog projekta *Identiteti i etnogeneza primorskih Bunjevaca*¹¹ koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i

¹⁰ Marija Brajković, Lidija Dokuzović, Tanja Kocković, Ivana Šarić Žic, Marija Ivatek, Anita Akšić, Danijela Birt i autorice ovog teksta. Rezultate istraživanja vidi u raznim brojevima časopisa *Senjski zbornik*, od 2003. godine nadalje te u tri sveska monografije pod naslovom *Živjeti na Krivom Putu*, objavljene 2008 (Svezak I) i 2009. godine (Svezak II i III).

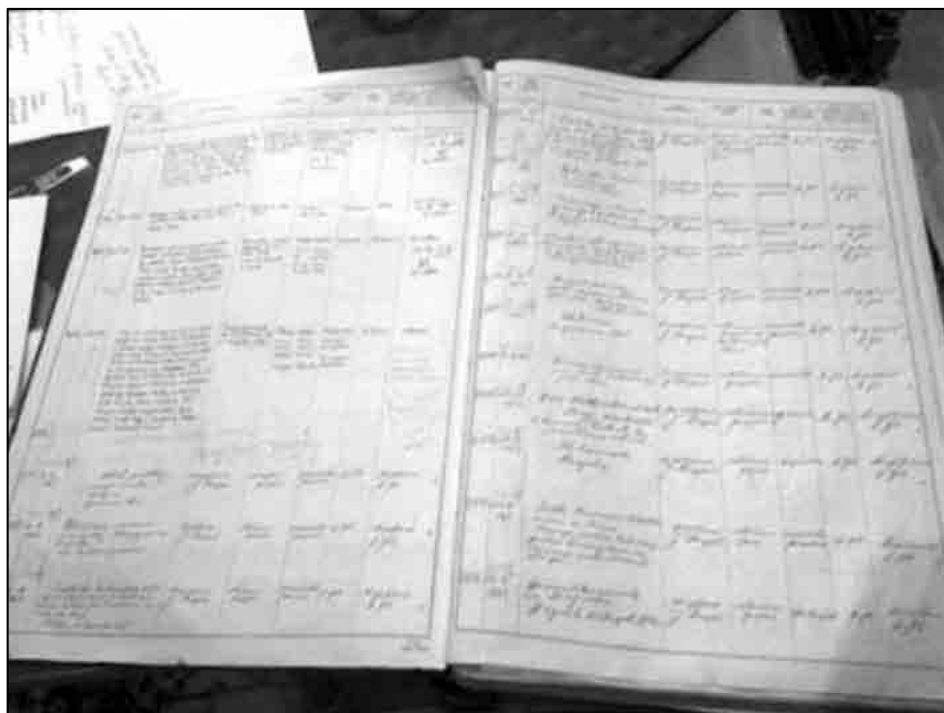
¹¹ Više o projektu vidi u: M. ČERNELIĆ, 2003, 407-427.

Sl. 2. Mjerenje veličine predmeta prilikom inventarizacije
(foto: Marija Brajković, studeni 2003.)

sporta RH od 2002. do 2007. godine Na taj način studentice etnologije su inicijalno bile upoznate s bunjevačkom tradicijskom kulturom i tradicijskim načinom života na području senjskoga zaleđa i šire, od kraja 19. stoljeća pa sve do sedamdesetih godina 20. stoljeća.¹² Tijekom terenskih istraživanja prikupljani su razni podatci i o samim istim ili sličnim predmetima kakvi se nalaze u Muzeju te o njihovoj primjeni u nekadašnjem svakodnevnom životu. Spoznaje s terenskih istraživanja, a potom i one iz znanstvene i stručne literature, pored postojeće muzejske dokumentacije, bile su temeljna informacija u poslovima muzejske inventarizacije. (Sl. 1-2) Inventarne kartice sadržavale su razne podatke o predmetu: inventarni broj, naziv ustanove, naziv zbirke, opis i stanje predmeta, veličina i težina te broj komada. Potom su slijedili i detaljniji podatci o samom predmetu, tj. "priča" o predmetu, njegova povijest i kontekst njegove uporabe i pronalaska: vrijeme kada je predmet pronađen i prikupljen, nalazište, mjesto izvedbe i mjesto uporabe, okolnosti

¹² Tri su tada već provedena terenska etnološka istraživanja: u studenom 2002. te u travnju i listopadu 2003., i to u slijedećim lokalitetima: Jaruge, Donji Lopci, Gornji Lopci, Krmpotići, Ljubežine, Stolac, Rončević Dolac, Alan, Liskovac i Žukalj. D. BIRT et. al., 2003, 447.

Sl. 3. Inventarna knjiga muzejskih predmeta.

(kada i kako) u kojima je predmet dospio u Muzej, nabavna cijena, kategorija vrijednosti, inventarni omot, fotografija, literatura, smještaj i bilješka.

Osnovu za prepoznavanje predmeta i njihovih opisa iz vremena kada je o njima bilježio podatke prof. Glavičić, činile su dvije muzejske knjige naslova *Glavna knjiga muzejskih predmeta Gradskog muzeja Senj*. (Sl. 3)

Kao jedini tadašnji kustos Muzeja, prof. Glavičić sustavno je upisivao informacije o predmetu pristiglom u Muzej i u inventarne knjige. Izvrsno je što je u takvim uvjetima bilo zapisano mnogo toga to što jest zapisano. Ipak, pri našoj inventarizaciji predmeta, suočile smo se s jednim tehničkim problemom. Naime, stari su brojevi (naljepnice) s muzejskih predmeta u međuvremenu otpali ili su bili dotrajali, a po opisu u inventarnoj knjizi, koji za mnoge predmete nije bio iscrpan, već šturiji, nije se moglo odgonetnuti koji bi se inventarni broj u knjizi odnosio na koji fizički predmet (npr. nađeno je dvadesetak preslica s odlijepljenim inventarnim brojem, a u knjizi je za svaku od preslica pisala vrlo uopćena i istovjetna informacija da se radi o drvenoj preslici, bez detaljnijeg opisa). Nekim smo predmetima

Sl. 4. Inventarizirani predmet – tkalački stan (foto: Tihana Rubić, studeni 2003.)

naposljetku u inventarizaciji uspjele pouzdano pridružiti stari broj, ali mnogima ne. Stoga se odlučilo pristupiti popisivanju i opisivanju svih predmeta koji su se nalazili u Zbirci, s opširnijim opisom i pridruživanjem predmetima novog inventarnog broja. Uz novi broj koji bismo predmetima pridruživale, u zagradi bismo na inventarnoj kartici predmeta navele i stari broj, onaj prema glavnoj inventarnoj knjizi, tada kada bismo taj broj pouzdano mogle prepoznati te predmet po izgledu pouzdano povezati s opisom i brojem u knjizi.¹³ (Sl. 4-5) Općenito smo, prilikom inventarizacije, nastojale točno i opširno ispuniti sve rubrike koje se navode na pojedinoj inventarnoj kartici, što ponekad nije bilo moguće zbog nedostatka pojedine informacije o kupovini predmeta ili slično, ali je većina rubrika ipak točno i opširno popunjena.

¹³ Općenito smo, prilikom inventarizacije, nastojale točno i opširno ispuniti sve rubrike koje se navode na pojedinoj inventarnoj kartici, što katkad nije bilo moguće zbog nedostatka pojedine informacije o kupovini predmeta ili slično, ali je većina rubrika ipak točno i opširno popunjena.

Sl. 5. Razni predmeti koji su inventarizirani i koji će činiti stalan postav Muzeja
(foto: Tihana Rubić, studeni 2003.)

Sl. 6. Priprema, proširenje i uređenje tavanskog prostora za etnografski postav
(foto: Blaženka Ljubović, 2003.)

Postavljanje zbirke u Gradskom muzeju Senj

U proljeće 2004. godine, nakon uvida u predmete iz etnografske zbirke, a imajući u vidu fizički prostor koji je za nju predviđen, osmišljavalo se kako ju prezentirati. Prije samog postavljanja etnografskih predmeta, sanirao se krov, odnosno otvarao tavan (omogućila vidljivost tavanskih gredi i "otvoreniji" prostor). (Sl. 6.)

U smislu muzejske prezentacije predmeta, bilo je prilično zahtjevno prikazati tradicijski ruralni život u prostoru jedne reprezentativne urbane palače.¹⁴ Naručile su se izložbene vitrine i lutke. Nakon prvih zajedničkih dogovora oko koncepta stalnog postava,¹⁵ M. Rajković i Danijela Birt, sada već diplomirane etnologinje, boravile su tijekom dva navrata u Muzeju Senj i zajedno s

¹⁴ Riječ je o senjskoj palači koja je izgrađena u 16. stoljeću i koja je pripadala plemićkoj obitelji Vukasović.

¹⁵ Muzej su prilikom izrade novog postava posjetile Lidija Nikočević, tadašnja ravnateljica pazinskog muzeja, i Tanja Kocković, etnologinja kustosica.

Sl. 7. Dio stalnog postava, lutke u nošnjama (foto: Blaženka Ljubović).

ravnateljicom i kustosom odabirale etnografske predmete koje se planiralo izložiti, a koje pospremiti u prostor depoa. Kao što se u bunjevačkim kućama nekada višak stvari spremao na tavan, odnosno na grede iznad ognjišta, tako se u etnografskoj zbirci kao svojevrsan "izložbeni depo", iskoristio otvoreni tavanski prostor palače, s pomoću vidljivih i otvorenih drvenih tavanskih greda, na koje smo odlučili "pospremiti" neke predmete: drvene bačve, gospodarski alat i sl. Također, nakon saznanja da bi tkalački stan zauzeo previše mjesta u stalnom postavu s obzirom na druge predmete i na ograničenost veličine izložbenog prostora, rastavljen je na dijelove te dio po dio podignut na tavanske grede i ondje opet sastavljen. (Sl. 4.) Bilo je pri postavljanju zbirke i smijeha i čuđenja, npr. kako tradicijsku odjeću obući na suvremene lutke "manekenskih" proporcija (visokim lutkama suknje su bile prekratke, a marame spadale s glave); odnosno, kako od lutke s gracioznim položajem ruku koji su predviđeni za izloge suvremene gradske odjeće, prikazati Bunjevku koja je dane provodila obavljajući teške fizičke poslove u kući i oko kuće i sl. (Sl. 7.) Sve se to nastojalo pomiriti u izložbenom prostoru, stavljanjem etnografskih predmeta (preslice) u ruke lutki ili pak postavljanjem lutke u sjedeći položaj kako bi se prikrio nesklad između visine lutaka i dužine bunjevačke tradicijske odjeće, kako bi se u konačnici dobio što *autentičniji* doživljaj ruralne bunjevačke kulture odijevanja i stanovanja s kraja 19. stoljeća.

Legende uz izložbu ispisali su D. Nekić i B. Ljubović uz stručnu pomoć prof. M. Černelić i studenata, odnosno tada većine diplomiranih etnologa koji su se bavili određenom etnološkom temom istražujući primorske Bunjevce.¹⁶ Otvaranje izložbe popraćeno je bilo brojnim posjetiteljima, od lokalnih do inozemnih gostiju.

Gostovanje izložbe o primorskim Bunjercima u Subotici

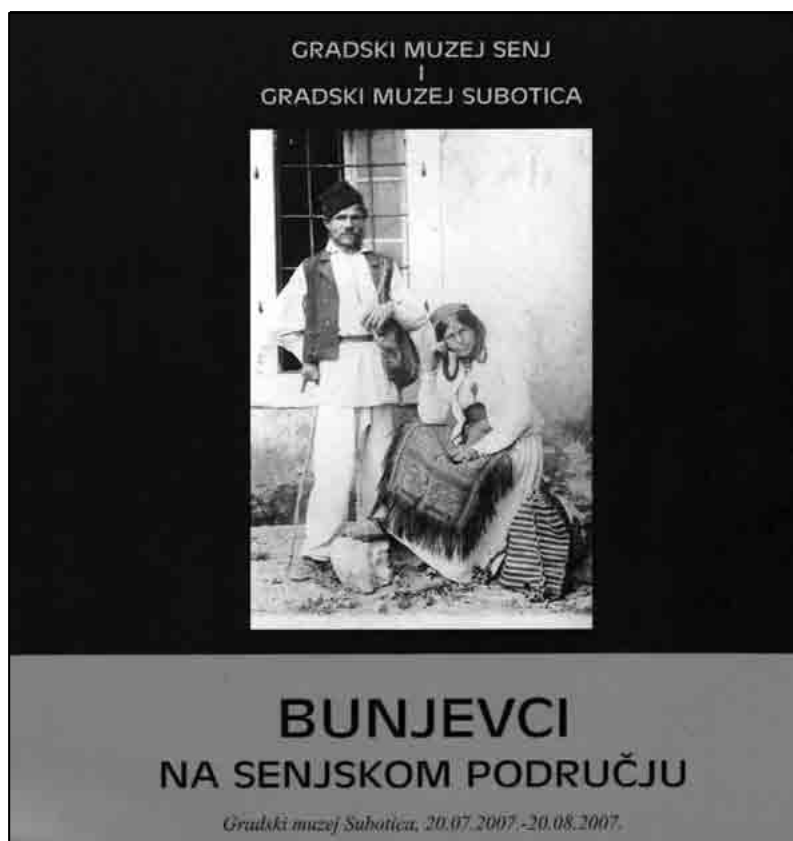
S jednakim je oduševljenjem zbirka pozdravljena i prigodom gostovanja izložbe etnografskih predmeta u Subotici.

Primorski Bunjevci, samo su jedan od tri ogranka ovoga hrvatskoga subetničkog stanovništva. U Hrvatskoj žive primorsko – lički i dalmatinski Bunjevci, a u Republici Srbiji, odnosno Bačkoj, južnoj Mađarskoj i okolici Budimpešte žive podunavski Bunjevci.¹⁷ I dok svi Bunjevci u Republici Hrvatskoj imaju neupitni hrvatski nacionalni identitet, to u Vojvodini nije slučaj. Tijekom 20. stoljeća zbog raznih faktora, najviše političkih, dio bunjevačkog stanovništva smatra se Hrvatima Bunjercima, a dio Bunjercima kao posebnim narodom.¹⁸ Po otvorenju nove etnografske zbirke u Gradskom muzeju Senj, ravnateljici Muzeja prof. Blaženki Ljubović ubrzo je bilo iz Subotice predloženo da stalni etnografski postav gostuje u Gradskom muzeju Subotica u okviru ljetnih žetvenih svečanosti Dužijance 2007. godine. Budući da Gradski muzej Senj nema zaposlenog kustosa etnologa, ravnateljica je pozvala ponovno na suradnju vanjske suradnike etnologe te je u postavi izložbe u subotici surađivala M. Rajković. Uz veliku tehničku pomoć i ljubaznost subotičkog pravnik i tajnika subotičkog gradskog muzeja, po obrazovanju povjesničara umjetnosti, Svetislava Milankovića, te kustosice i povjesničarke umjetnosti Ljubice Vuković Dulić, u okviru dva dana je postavljena izložba u Subotici, u Gradskom muzeju Subotica. Izložba je bila jako posjećena i medijski podržana. Na otvorenju su bili predstavnici hrvatske diplomatske službe u Republici Srbiji i Vojvodini, a i iz Senja su doputovali i, tada već gradonačelnik Senja, prof. Darko Nekić i biskup Ličko-senjski mons. dr. sc. Mile Bogović. Izložba je u Subotici gostovala mjesec dana, od 20. srpnja do 20. kolovoza 2007. godine. (Sl. 8.)

¹⁶ Tu su sudjelovale: Petra Kelemen (stručna i lektorska pomoć), Tihana Rubić (kovač i kovačija), Aleksandra Vlatković (tekstil), Danijela Birt (transport i opskrba vodom) te Marijeta Rajković (tradicijsko gospodarstvo i selidbe na ljetne *stanove*).

¹⁷ M. ČERNELIĆ – M. RAJKOVIĆ, 2010; M. ČERNELIĆ, 2005; M. ŠARIĆ, 2008.

¹⁸ M. BARA – T. ŽIGMANOV, 2009; A. VUKIĆ – M. BARA, 2012.

Sl. 8. Naslovnica kataloga izložbe *Bunjevci na senjskom području* u Gradskom muzeju Subotica 2007. godine.

Literatura

- Mario BARA – Tomislav ŽIGMANOV, *Hrvati u Vojvodini u povijesti i sadašnjosti: osnovne činjenice*. Subotica, 2009.
- Danijela BIRT – Jasmina JURKOVIĆ – Petra KELEMEN, Život mladih, pripreme za brak i sklapanje braka na obroncima Senjskog bila, *Senjski zbornik*, 30, Senj, 2003, 445-538.
- Milana ČERNELIĆ – Marijeta RAJKOVIĆ IVETA, Ogled o primorskim Bunjencima: povijesna perspektiva i identifikacijski procesi, *Studia ethnologica Croatica*, 22, Zagreb, 2010, 283-316.
- Milana ČERNELIĆ, Pristupi istraživanju bunjevačkih identiteta. *Studia ethnologica Croatica*, 17, Zagreb, 2005, 25-49.

- Milana ČERNELIĆ, Istraživanje tradicijske baštine, identiteta i etnogeneze primorskih Bunjevaca. *Senjski zbornik*, 30, Senj, 2003, 407-424.
- Blaženka LJUBOVIĆ, Zemljopisni položaj i pregled novije povijesti Krivoga Puta, u: ur. Milana ČERNELIĆ – Marijeta RAJKOVIĆ – Tihana RUBIĆ, *Živjeti na Krivom Putu, Sv. I.*, Zagreb - Senj, 2008, 49-68.
- Blaženka LJUBOVIĆ, Etnografska zbirka o primorskim Bunjercima u Gradskom muzeju Senj, u: ur. Milana ČERNELIĆ – Marijeta RAJKOVIĆ – Tihana RUBIĆ, *Živjeti na Krivom Putu, Sv. II.*, Zagreb - Senj, 2009, 295-312.
- Josip MILIĆEVIĆ, Problemi inventarizacije u muzejima. *Etnološka tribina*, 3-4, Zagreb, 1974, 37-40.
- Marijeta RAJKOVIĆ, Prilozi poznavanju migracija Krivopučana, *Senjski zbornik*, 31, Senj, 2004, 261-286.
- Tihana RUBIĆ, Tradicijska trgovina i sajmovi, u: ur. Milana ČERNELIĆ – Marijeta RAJKOVIĆ – Tihana RUBIĆ, *Živjeti na Krivom Putu, Sv. I.*, Zagreb – Senj, 2008, 323-352.
- Marko ŠARIĆ, Bunjevci u ranome novom vijeku: postanak i razvoj jedne predmoderne etnije, u: ur. Milana ČERNELIĆ – Marijeta RAJKOVIĆ – Tihana RUBIĆ, *Živjeti na Krivom Putu, Sv. I.*, Zagreb – Senj, 2008, 15-43.
- Nevena ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Prilozi poznavanju primorsko-bunjevačkog identiteta, *Senjski zbornik*, 30, Senj, 2003, 425-444.
- Aleksandar VUKIĆ – Mario BARA, Konstruiranje identiteta na etničkoj periferiji – slučaj bačkih Bunjevaca, u: ur. Mario BARA – Aleksandar VUKIĆ, *Hrvati u Vojvodini: identitet(i), procesi i društvene aktivnosti*, Zagreb – Subotica, 2012, 71-95.

THE ETHNOGRAPHIC COLLECTION OF THE SENJ CITY MUSEUM

Summary

In the work are reviewed all the phases of the preparations and setting up of the ethnographic collection of the Senj City Museum, in which the authors of the text also participated. The inventory of ethnological items is described, their presentation, the selection of representative items, the making of captions for the exhibition and the planning and setting up of the museum's permanent display in 2005, as well as the collaboration in the exhibition of these items in Subotica in 2007. In the work especially emphasised is the important role in the collecting and documenting of ethnographic items, which were held by Prof. Ante Glavičić for the whole of his life and in his work in the museum.

Keywords: Senj City Museum, Ethnographic Museum of Bunjevci, inventorying, Subotica City Museum, Ante Glavičić